

його постійного практичного застосування, особливо у справах щодо організованих злочинних груп;

- ефективно використовувати єдиний інформаційний банк даних правоохоронних органів про осіб, події, факти, об'єкти, що мають відношення до організованої злочинності та корупційним діянням (АПС «Скорпіон» та Єдиний державний реєстр корупціонерів країни);

- створити умови для відміни чи пом'якшення кримінального переслідування стосовно певної категорії членів злочинних організацій та організованих злочинних груп;

- відвернути настання більш тяжких суспільно небезпечних наслідків, які можуть настати при участі особи в діяльності злочинного угруповання;

- надати можливість певній категорії злочинних угруповань відмовитись від злочинної діяльності;

- створити систему покарань не пов'язану з позбавленням волі за скоєння корупційних діянь (70% - молодь 18-30 років).

Суспільна небезпека неправомірної вигоди визначається тим, що посадова особа, використовуючи свої службові повноваження в злочинних цілях, може заподіяти серйозну шкоду функціонуванню державного апарату, економіці країни, правам та інтересам громадян, підірвати авторитет відповідних установ.

ДОПИТ ЯК ОБ'ЄКТ ДОКАЗУВАННЯ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Курсант 402 навчального взводу **Бортник О.В.**

Науковий керівник: старший науковий керівник лабораторії з проблем досудового розслідування **Садченко М.М.**

На сучасному етапі, разом з розвитком держави не залишається на місці і розвиток сучасної злочинності, з кожним днем збільшується кількість вчинених злочинів, а кількість розкритих знижується. Саме це зумовило прийняття у 2012 році нового Кримінального процесуального кодексу.

Одне з пріоритетних місць в Кримінальному процесуальному кодексі займають слідчі (розшукові) дії.

Розкриття, розслідування та попередження злочинів, викриття винних, відшкодування шкоди, заподіяної злочином, визначаються тим, наскільки науково обґрунтовано, тактично грамотно і законно проведено розслідування. Успіх боротьби зі злочинністю багато в чому залежить від умілого проведення слідчих дій, серед яких одне з центральних місць займає допит.

Тактичним особливостям проведення допиту присвячено багато праць вітчизняних вчених.

Ми підтримуємо думку Є.П. Іщенка та А.А. Топоркова, які визначають допит як сукупність пізнавальних і засвідчувальних операцій, що виконуються слідчим, по кримінальних провадженнях.

Деякі в інший площині розглядають допит Д.М. Балашов і М.Н. Балашов, які розуміють під ним слідчу дію, змістом якої є отримання і фіксація показань свідка, потерпілого, підозрюваного, обвинуваченого або експерта про відомі їм факти, які мають значення для розслідування злочину.

У підручнику під редакцією А.В. Дулова допит визначається як слідча і судова дія, що полягає в отриманні та фіксації показань про обставини, що мають значення в кримінальному провадженні безпосередньо від допитуваної особи, якою є свідок, потерпілий, підозрюваний або обвинувачений і яка проводиться в суворій відповідності з кримінально-процесуальним законом.

А.М. Хлус визначає допит як процесуальну дію, яка полягає в отриманні від допитуваного у встановленому законом порядку показань щодо обставин, які мають значення для правильного вирішення справи.

Серед доказів, за допомогою яких встановлюється факт скоєння злочину, вина конкретних суб'єктів, наявність обтяжуючих та пом'якшуючих обставин, що виявляються в процесі розслідування, значну роль відіграють показання. Вчиняючи злочинне посягання, винний, окрім матеріальних, залишає ще ідеальні сліди – образи в свідомості людей. Потерпілий, свідок і сам злочинець зберігають їх в своїй пам'яті, стаючи таким чином носіями інформації, що необхідна для встановлення істини у кримінальному провадженні. Отримання таких відомостей шляхом допиту – є його основним та першочерговим завданням.

Адже саме показання підозрюваного, обвинуваченого, свідка, потерпілого, експерта являються основними доказами у кримінальному провадженні і є першочерговими елементами для подальшого вирішення та розкриття кримінальної справи у судді.

Для того, щоб фактичні дані, отримані в наслідок допиту, набули процесуальний статус доказів, ті повинні відповідати певним умовам.

Говорячи іншими словами, властивостями доказу є такі невід'ємні його ознаки, за умови наявності яких певні відомості набувають якість доказу та, навпаки, при відсутності хоча б однієї з них, відомості не мають доказового значення.

Доказ визнається **допустимим**, якщо він отриманий у порядку, встановленому Кримінальним процесуальним кодексом (ч. 1 ст. 86 КПК). Недопустимий доказ не може бути використаний при прийнятті процесуальних рішень, на нього не може посилається суд при ухваленні судового рішення (ч. 2 ст. 86). Визнання доказів недопустимими здійснюється судом при прийнятті остаточного рішення в кримінальному провадженні (ч. 1 ст. 89 КПК).

Традиційно в науковій та навчальній літературі виокремлюють такі вимоги (критерії, елементи) допустимості доказів.

Допустимість доказів – це їх придатність для використання у кримінальному процесі за формальними ознаками, на відміну від вимоги щодо належності, тобто придатності для використання за змістом.

Належними є докази, які прямо чи непрямо підтверджують існування чи відсутність обставин, що підлягають доказуванню у справі, та інших обставин, які мають значення, а також достовірність чи недостовірність, можливість чи неможливість використання інших доказів. Належними є докази, які містять інформацію щодо предмету доказування.

Доказ визнається допустимим, якщо він отриманий у процесуально встановленому порядку. Недопустимий доказ не може бути використаний при прийнятті процесуальних рішень, на нього не може посилається суд при ухваленні судового рішення.

Достовірність доказів — це відповідність дійсності фактичних даних, які отримані з законних джерел, в результаті ретельної перевірки доказів та їх джерел під час досудового слідства та в суді. Достовірність є відповідністю інформації, отримуваної із доказу, дійсності.

Достатність доказів визначається як наявність у справі такої сукупності зібраних доказів, яка викликає у суб'єкта доказування внутрішню переконаність у достовірному з'ясуванні наявності або відсутності обставин предмету доказування, необхідних для встановлення об'єктивної істини та прийняття правильного рішення у справі.

Також своє відображення у Кримінальному процесуальному кодексі України знайшла нова стаття 232. Проведення допиту, впізнання у режимі відеоконференції під час досудового розслідування.

Дистанційне досудове розслідування передбачає можливість проведення окремих слідчих (розшукових) дій за умови, що учасники таких дій на момент їх проведення перебувають у різних місцях, географічно віддалених одне від одного на відстань, що створює неможливість їх безпосереднього спілкування. Таке спілкування відбувається завдяки використанню спеціального обладнання зв'язку і в режимі відеоконференції з обов'язковою трансляцією зображення і звуку до місць, в яких перебувають особи, котрі беруть участь у слідчій (розшуковій) дії. Що дає можливість швидкого отримання результату певної слідчої (розшукової) дії, що може вплинути на весь хід розслідування чи й кримінального провадження загалом.

Порядок проведення слідчих (розшукових) дій у режимі відеоконференції не може порушувати загальних правил отримання показань (ст. 95 КПК), проведення допиту, що встановлені ст.ст. 225-227 КПК, та пред'явлення для впізнання особи чи речі, що встановлені ст.ст. 228 та 229 КПК з урахуванням тих обставин, що таких правил повинні дотримуватися всі учасники слідчої (розшукової) дії і в кожному з місць її проведення.

Отже, результативність допиту визначається, в першу чергу, не кількісними показниками, а вмінням тактично, грамотно, і головне – з суворим дотриманням закону

побудувати та провести зазначену слідчу дію, що в подальшому може слугувати фундаментальною доказовою базою в процесі розкриття розслідування та безпосередньо правильного розгляду справи в судовому процесі.

ПРОТИДІЯ КОНТРАБАНДІ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ

Курсант 3-го курсу **Бредун Б.О.**

Науковий керівник: викладач кафедри спеціальної техніки та оперативно-розшукового документування, кандидат юридичних наук **Марков М. М.**

Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів є одним із основних джерел наповнення ринку наркотиками. Європа стала пріоритетним ринком для виробників та постачальників наркотиків. Певне місце в їх планах посідає і Україна. Вона знаходиться на перехресті декількох міжнародних маршрутів транзиту наркотиків. Відтак, незаконний обіг наркотичних засобів на регіональному, національному і міжнародному рівнях досяг тривожних масштабів, а пов'язана з ним міжнародна злочинна діяльність становить загрозу для безпеки суверенітету держав. Частина з транзитних наркотиків залишається в Україні. Це, до певної міри, обумовлює той факт, що останніми роками в Україні спостерігається поширення наркоманії та зростання злочинності, пов'язаної з нею. Тому цілком не випадково, що Уряд поставив серед найважливіших проблему ефективної протидії поширенню в Україні наркотиків і наркозлочинності. Нині реальну загрозу для нашої держави становлять незаконні дії з опієм, героїном, кокаїном, синтетичними наркотичними засобами, які переправляються через територію України. Держава зацікавлена у виявленні і затриманні осіб, які контрабандним шляхом перевозять наркотичні засоби територією держави. Так, у 1991 році на обліку перебувало 31 тис. споживачів наркотиків, у 2013 році – 144 тис.